

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 212.

V Ljubljani, v petek 17. septembra 1886.

Letnik XIV.

Liechtensteinova odpoved.

V teku letošnjega vročega poletja je bilo, ko je prihod grofa Taaffeja in ministra Dunajevskega v gradu Hollenegg na Štajarskem pozornost avstrijskih politikarjev na-se obračal. Prišla sta obiskat kneza Alfreda Liechtensteina, ki se je nedavno državnozbornemu mandatu odpovedal.

Politični svet je tedaj začel razne kombinacije staviti, na pol uradni listi so pa neprestano zatrdovali, da sta se ministra samo za kratek čas tjakaj pripeljala, da si v senci zelenega Štajarja nekoliko okrepčata trudne ude. Kdor je hotel, je to verjel; kdor ne, si je kaj drugega mislil. Sedaj je prišlo na dan, saj tako se sploh misli, kaj so se takrat na Holleneškem gradu pogovarjali. Verska šola je bila jedro vsega razgovora. Knez Alfred je bil namreč jako marljiv zagovornik verske šole in se je pred letom dni javno izrazil, da se nemško-konservativci ne smejo dati premotiti, da ne bi strogo zahtevali zopetne vpeljave verske šole. Le to je cena, za katero so prijatelji sedanji vladi, sicer ne. Če se je toraj tak mož za versko šolo postavil, kakor je knez Liechtenstein sam, ki je ob enem tudi osebni prijatelj Taaffejev, so se konservativci že smeli nadjati, da jo dobé.

Nekako dva ali tri dni po tistem prihodu ministrov na Hollenegg čitati je bilo pa po nemških konservativnih listih „Vaterland“ in „Grazer Volksblatt“, da, če bodo nemško-konservativci versko šolo v resnici zahtevali, bodo še dolgo na njo čakali! Kako to? Knez Liechtenstein je obljubil poprej ne mirovati, dokler je ne dobí in sedaj pa kar h krati listi, s kterimi je knez kolikor toliko v zvezi, sami trdijo, da bodo morali še dolgo čakati na njo! Kje je tukaj ovira? Prav nikjer drugje ne, kakor pri grofu Taaffeju, ki pri svoji omahljivosti že sam ne vé, kaj bi storil, da bi se liberalcem ne zameril. Knez Liechtenstein je to sprevidel in — odpovedal se je poslanstvu. Jasno je videl pred seboj le dvoje: Ali se izneveriti svojemu nazoru o zopetni vpeljavi verske šole, ali pa se zameriti grofu Taaffeju. Ker ni maral ne enega ne drugega, se je rajši poslanstvu odpovedal. Taaffe mora v svoje liberalne neprijatelje silno zaljubljen biti, da je celó svojega konservativnega prijatelja Liechtensteina rajši popustil,

kakor pa da bi se liberalcem zameril z vpeljavo verskih šol. Knez Liechtenstein je toraj kakor nekaka žrtva svojega prepričanja. Ga bode li kdo za to grajal!

Kaj da ta odstop za desnico pomeni, opomnili smo že nedavno nekoliko v političnem pregledu. Kako da je knez Liechtenstein v resnici važen mož, razvidi se tudi iz tega, da mu je predsednik poslaniške zbornice sam poslal prošnjo, da naj še ostane, ker ga bodo na desnici britko pogrešali. Tudi načelniki raznih klubov so najbrž enako potrudili se h knezu s prošnjo, da naj še ostane. Kakor odlični so bili prosilci, je knez vendar vsem od kraja prošnjo odbil in ostalo je pri njegovi odpovedi. Iz tega se pač lahko razvidi, kako vestna reč je knezu Liechtensteinu naloga državnega poslanca, ktera je tako marsikterim možem, ki v državnem zboru že leta in leta sedé, le molzna krava ali pa povod napuha ter drugih strankarskih namenov in drugega prav nič.

Knez Liechtenstein si je to vse drugače predstavljaj: Ali zmagati, ali pa rajši ne sodelovati, je bilo njegovo geslo. Vidoč, da prvo ob protivnosti Taaffe-jevi ni mogoče, volil si je drugo in je šel na svoja posestva.

Prav ta odstop je pa tudi kakor nalašč, ki zná Taaffe-ju vendar enkrat oči odpreti, če si jih nalašč ne zatiska, kako da je položaj klubovih načelnikov na desni od dne do dne neznosnej — zato, ker Taaffe hoče mir imeti med narodi in si ne upa desnici, ktera je že 7 let v zdatni večini, skoraj nič dati. Kedar je treba kaj dovoliti, ali sicer vlado pred nesramnimi levičarskimi napadi braniti, tedaj obrne se Taaffe vselej na desno, proseč: „Rešite nas!“ Žrtev za žrtvijo bilo je lahko opazovati v poslednjih treh letih med desničarji vse — le vladi na ljubo. Kedar pa so sami kaj zahtevali, tedaj so se Taaffe in tovariši vedno vmaknili z navadnim: „Joj, kaj bodo pa drugi rekli!“ Tisti drugi, kterih se Taaffe toliko boji, pa ni nihče drugi, kakor nemško-liberalci, kterim na ljubo je sedaj celó kneza Liechtensteina žrtvoval. In kaj bo sedaj desnica začela? Menda morala bode vendar enkrat in resno zaklicati sedanjemu kabinetu: „Do tū in ne dalje“, če neče še nadalje izvrševati naloge kimovcev vladi na ljubo in svojim volilcem na žalost. Večnih obljub,

s kterimi nas je visoko ministerstvo do sedaj obsipalo, mora že vendar imeti vsaki čez in čez zadosti.

Kedar je vlada do sedaj prišla s kakim lastnim predlogom in ga je hotla v življenje spraviti, obrnila se je le do večine, rekoč: „Pomagajte mi no!“ Desnica je vedno pomagala. Tak trenutek prišel bo zopet sedaj, prav letos, kedar pride na dnevni red državna pogodba med Avstrijo in Ogersko. Kakor se čuje, se vlada že sedaj nekako nadja, da pojdejo desničarji slepo za njo čez grm in strm. Če se pa vlada pri vsem tem ne moti, če se ji do sedaj vedno zvesta desnica ne bo letos popolnoma ali vsaj deloma spuntala, kdo bi to že sedaj vedel? Resnica je, da desnica res ni več tako trdna, kakor je bila; prav veliko, da več, kakor si na prvi pogled misliti moremo, je k tem pripomogel odstop Liechtensteinov. Knez Liechtenstein je bil prav zaradi svoje stroge pravičnosti jako dober prijatelj Čehov, kterim je njihovo pravo neomejeno, ker popolnoma vtemeljeno, priznaval. Prav Čehi bodo pa pri bodočih razpravah o državni pogodbi največ hrupa delali, ker bodo letos silno veliko zahtevali; koliko bodo dosegli, pokazalo se bo pozneje. Čehi namreč zahtevajo pred vsem drugim zdatnih olajšav pri izdelovanju sladkorja in pa ustanovo glavnega ravnateljstva avstro-ogerke banke, kot tretje glavne blagajnice v Pragi. Vlada jim tega skoraj gotovo ne bo dovolila, ker se boji Madjarov. Čehi vidoč, da bi morali zopet tlako delati, prestopili bodo prej ko ne k opoziciji ali pa še celó iz državnega zbora izostali.

„Železni obroč“ bo počil in pojde na kosce. Knez Liechtenstein bi bil morda to zabranil, če bi bil še med desničarji. Še je mogoče, da se ohrani „železni obroč“ nerazbit, če bi se Liechtensteinov klub, ki je sestavljen iz štajarskih nemških konservativcev, iz Gorenje-avstrijcev in iz Predarlcev, zopet povrnil med Hohenwartov klub in če ne bo rabuke med vlado in Čehi zaradi banke in bankovcev. V tem slučaju bi odstop Liechtensteinov ne bil tako občutljiv za desnico, kakor pa bo, če bodo desniški klubi jeli vsak svojo pot hoditi.*)

*) Ker knez Alfred Liechtenstein ne pové naravnost zakaj je odstopil, si to vsak razlaga iz svojega stališča, kakor ravno hoče. Z vsemi mislimi g. spisovatelja se sicer popolno ne zlagamo, a uginiti je vtegnil marsiktero resnično. Prihodnost nam bo do sedaj nejasno razjasnila. Vredn.

LISTEK.

Trpljenje katoliške cerkve na Ruskem.

(Dalje.)

Razen pregnanih duhovnov je v okraju pri Tunki več Rusov, sami hudodelci, ki so prisiljeni naseljeni; tudi vojaki stanujejo tam za kazni. Ta izmeček ruskih jetnišnic pregnanim duhovnikom ni kaj v posebno tolažbo. Mnogo teh Rusov uide in se zopet drugod prikažejo — kakor razbojniki. Vjetniki pridejo po več tisoč ur na kraj pregnanstva, a tam so nekako prosti. Naj blodijo še tako dolgo po pustinah in gozdih! Na sibirskih tleh jih malokdaj primejo, še celó vojaki, kteri so jih pred na tisoče ur stražili in spremljevali, jim nekako pomagajo. Ali brž ko prestopijo sibirsko mejo, jih zopet ulové in nazaj tirajo. Le redkokdaj se posreči begunu, da pride domú. Še bolj redko je, da se kdo zmuzne v Avstrijo ali Nemčijo. Ako jih zasačijo, povedó

večidel napačno ime, ali pa pravijo, da se ne morejo več spominjati ne svojega imena, niti domovine. Zapišejo potem njih imena v zapisnike pod imena nespominujočih in jih nazaj v Sibirijo tirajo. Za take begune, hudodelce, so postavili v Tunki v dolgi ulici kakih sto koč in v ta stanovanja so hoteli umestiti 150 duhovnikov. Bile so to žalostne razvaline, kajti v Sibiriji vsak vzame od hiše pregnanca kar si le more odtrgati, vrata, okno itd.

Vlada je pustila te hiše popraviti, a na stroške ubogih mašnikov, ker so jim polovico tega denarja, kar so ga na mesec dobivali, pridržali dotlej, da so bili vsi stroški za popraviljanje poravnani. Dobivali so toraj na mesec namesto 6 le 3 rublje in po dva bi bila imela stanovati po kočah, ki so bile še hudodelcem preslabe. Nekteri so si sami raje koče postavili.

Mesečne plače dostikrat po dva ali več mesecev niso dobivali, zakaj, ni nihče povedal. Uradniki so z denarji, ktere bi bili imeli izplačevati, barantali ali so jih celó izneverili. Neki Hofmann,

tajnik polkovnika Kupiensko-ga v Irkutsku, je izneveril leta 1867 na ta način 40.000 rubljev in je prišel za to dve leti na trdnjavo v Modlin. Kdor ni imel svojega premoženja, je bil v hudem pomanjkanju. Le z največjim trdom in previdnostjo je bilo mogoče duhovnikom poslati kako mилоščino. Kar je prišlo po pošti, je prišlo uradnikom v roke ali pa so jim odtegnili o njih „prevžitku“. Kdor je n. pr. dobil 72 rubljev, je bil potem celo leto brez vsake državne priklade.

Prvo leto njih pregnanstva je bilo duhovnikom silno tesno, dasiravno so štedili kar se je dalo in drug drugemu v ljubezni pomagali, mogli so duhovniki vendar prestajati revščino in pomanjkanje. Prisiljeni so bili trdo delati, da ne umrjé za hudo lakoto.

Ko je polkovnik Kupienko prišel nadzorovat v Tunko, jim je svetoval, naj se poprimejo poljedelstva, le tako jim bode mogoče preživeti se v tem zakotju. Sila je prignala duhovnike, da so se po prijeli dela, kterega niso bili vajeni. Od začetka se

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. septembra.

Notranje dežele.

Avstrija prišla bo po Madžarih prav lahko v silno *kritičen položaj* z Rusi, če ne bo skrbno pazila na svoje korake. V poslednjem času se je sicer tu pa tam čulo, da je staro sovražstvo Madžarov do Rusov ponehalo, kar pa ni res. Le čujmo, kaj prinaša „Wr. Allg. Ztg.“ iz madjarskega peresa, pa se bomo takoj prepričali, da to ni res. Ondi se bere: „Hej, če bi prišlo do boja z Rusi, kako bi pač vriskali naši huzarji! Stari honvedi, kateri še niso pozabili Paskijevica, razprostirali bi blagoslovljaje roke nad borilci. Sramota bi bila vsakemu, da bi se tedaj oproščevati skušal, temveč bo pa hitel vsak v „sveti boj.““ In „Pesti Naplo“ objavil je pa minuli teden dolgo Košutovo pismo o bolgarskem vprašanju. Tudi Košut je poln nespravedljivega sovražstva proti Rusom, in pravi, da mora Avstro-Ogerska vsako Slovansko pleme ali osebnost, ktera se od Rusije ocedeji, podpirati in sploh povsod, kjer se le dá, Rusom po robu se staviti. Bismark je sam kozaski kozuh oblekel, ker se Francozov boji, nam pa tega ni treba. — Da se Avstrija ne bo Košutu na ljubo z Rusi pretepala, je menda že samo ob sebi zadosti razumljivo. A včasih pridejo iz malih vzrokov hudi nasledki. Že v drugič čuje se vest, da Avstrija ne bo pod nikakimi pogoji dovolila, ako bi hotela Rusija Bolgarijo zasesti. Kakor se ta reč sedaj čuje, se je to menda Bolgarom iz verodostojnega vira naznanilo. Ob enem je Avstrija 15. septembra sedanjo bolgarsko vlado pripoznala. Vse to zopet ne kaže posebno prijaznih razmer med Avstrijo in Rusijo; pač bodo pa Madjarom všeč. Nadajmo se, da v resnici vendar ne bo tako hudo, kakor se kaže.

Kaj *Madžari na Balkanu* nameravajo, smo že, ako se ne motimo, svoje dni o tem nekoliko govorili in sicer lansko leto. Rečeno je bilo, da si mislijo na Balkanu podkrepljenja iskati na ta način, da bi prišle od Bosne in Hercegovine začevši, pa doli do grškega kraljestva vse pokrajine pod njihovo oblast. Dasiravno se je taki drznosti vse smejalo, se ji vendar Madžari še niso odpovedali. Poslednje zmage ruske politike v Bolgariji razkačile so jih tako, da so s to svojo idejo zopet na dan planili, če tudi v drugi obliki. V „Pester Lloyd“ oglasil se je v tem smislu prof. Vambéry, rekoč: „Vsaka stopinja, s katero se na Balkanu ruski vpliv množi, je nam na škodo, da, še celo silno nevarna, prav zaradi tega nam je pa neumljivo, kako da je naša diplomacija najnovejšo zmago na Bolgarskem tako hladnokrvno odobraval, da, še celo podpirala. Vse je humbug in sleparija, kar se piše o tajnem sporazumljenju med Avstrijo in Rusijo na Balkanu, češ, že se je določila črta, po kateri se Balkan deli v zahodno in izhodno polovico. Pri znani ruski neznačajnosti to ne bo nikdar mogoče. Le nikar sami sebe ne begajmo! Ruska zmaga na Bolgarskem porazila je popolnoma naše državne, posebno pa še naše madjarske interese na Balkanu. Naj si diplomatije prizadevajo, kolikor jim drago, nikdar ne bodo zagladili škrebline, ki jo je naša veljavnost pri Jugoslovanih vsled najnovejših ruskih zmag na Bolgarskem dobila. Kaj si bodo posebno bosanski mohamedanci mislili, vidoč, kako da na Balkanu vse pleše, kakor beli car ob Nevi gode; za cesarja ob Donavi se pa nihče ne zmeni. To bo pri mohamedancih vero v naše varstvo nasproti prodirajočemu pravoslavju popolnoma omajalo.“ Naj se le nikari preveč ne zasopé gospodje Madžari! Na Balkanu se zna pač za Avstrijo, t. j. za slovansko Avstrijo, oziroma njeno tretjo, to je slovansko skupino prostor dobiti, nikdar pa ne za madjarsko! To naj bi si prof. Vambéry in „P. L.“ dobro zapomnila. Balkan ne bo nikdar nemšk in ne madjarsk, kajti dnevi

cesarja Jožefa II. so že zdavnej pri kraju, temveč edino le slovansk; kdor ga bo v tem oziru razumel in podpiral, tisti ga bo pa tudi v posest dobil.

Kedaj bo vendar že prišel čas, da se bo Evropa ravnokar do *ušes oborožena*, tako razdelila, da bodo potem države lahko odložile orožje, ktereja sedaj nikdar dosti nimajo. Saj ni še tako zdavnej, ko smo v Avstriji Werndlove puške toliko zboljšali, da sedaj s pomnoženo patrovo svinčenka iz njih tudi na 2000 korakov še človeka ubije in že zopet prihaja vest, da tudi te ne vstrežajo najnovejšim zahtevam sedanjega časa. Repetirke mislijo vpeljati za celo armado, kar bo najmanj svojih 15 milijonov goldinarjev veljalo, t. j. toliko je sedaj za to preliminarne in se bo že v bodočem državnem zboru o tem razprava pričela. Povod temu je to, da so jih na Nemškem vpeljali in jih imata že dva vojna kora. Puške so res pripravne, so menda na ta način, kakor orožniške, toda kaj pomaga, če bodo le za toliko časa, dokler kakemu bistroumu ne pride kaj na misel, s čemur bi se ljudje še spretnjeje pobijali, kakor z repetirkami. Morda bo to nalogo elektrika prevzela. Saj je za vse dobra, zakaj bi toraj tudi za vojsko ne bila?! Je že res, da ker ima naš sosed take puške, jih moramo tudi mi imeti, če nočemo doživeti zopet kakšne Sadeve in Kraljevega Gradca. Ali — ta preklicani oboroženi mir, ki od leta do leta več denarja požre, kakor bi ga bilo za najbolj krvav boj potreba! Naj bi se pač že skoraj naselil mir na zemljo in božji blagoslov naj bi se razlil čez polje z vojno krvijo napojeno! Puške, topovi in razno strelivo naj gré pa v založišče, kjer naj ga do sodnjega dne nihče več ne išče!

Starokatoliki so imeli sinodo (cerkveni shod) na mali Šmarni dan na Dunaji. Tam jim niso privoščili boljšega prostora za zborovanje, kakor staro mestno posvetovalnico. Prišlo je nekaj prijateljev iz Švice in Angleške. Dr. Benzon, nadškof anglikanske cerkve iz Canterbury-a in dr. Reinkens iz Bonn-a sta opravičevala nenavzočnost. — V najnovejših časih so v Avstriji na Českem zelo rogovili starokatoliki in to iz političnih razlogov; dima je bilo veliko, ali ognja ni bilo; gost dim, ki se je valil, je nekterim prenapetnejšem pogled vzela. Razkristjanje, ki so pred kratkom še na Dunaji in na Českem tako hrabro prednašali zastavo starokatolikov, niso prišli k sinodi. Vedeli so, zakaj da ne pridejo, kajti še tistim nekristijanom prijateljem starokatolikov so se posmehovali. Tudi glasoviti „papež Linder“, ki je bil pred nekim časom najbolj goreč zastopnik starokatolikov na Dunaju, ni bil navzoč. Predsedoval je dr. Sinneck, predsednik starokatoliške občine na Dunaju, drug predsednik je pa bil „župnik“ Nittel iz Warnsdorfa. Od začetka se je prebralo poročilo delavnosti sinodalnega sveta; vsakdo je lahko spoznal iz tega sporočila, da avstrijska vlada o starokatoličanstvu noče nič vedeti. Sporočilo je namreč jadikovalo, da cesarska vlada ni posebno naklonjena starokatolikom, da je prošnjo za državno podporo zavrnila s tem, da starokatoliške občine niso v zvezi s katoliško cerkvijo. Zoper to hočejo v imenu cerkvene občine protestovati. G. Czech je zatrjeval, da so starokatoliki pravi Germani (že ime Czech kaže to), da je starokatoličanstvo naravnost nasprotno ultramontanizmu, ker se oklepa narodnih in svobodnih idealov med nemškim ljudstvom. G. Bendel je nasvetoval, naj se voli starokatoliški škof za Avstrijo, nekako dá zastopiti, da ima že pripravljenega kandidata. Nek drug pa nasvetuje, naj se nabira denar, da se ohranjuje in pospešuje starokatoličanstvo. Tretji pa nasvetuje, naj se prenaréde v prid starokatoliškim duhovnikom dotične določila avstrijske zakonske postave. Da imajo vendar enkrat svoje verne skupaj, so sklenili sklicati v prihodnjem letu kongres starokatolikov na Dunaj. Ta nasvet je bil vsem všeč. K sklepu so imeli skupen obed, časopisi, ki so vendar v večini na njih strani, niti niso prinesli napitnic. Sploh se časopisi niso kaj zanimali za to sinodo, ker vedó, da se ljudstvo ne

briga za starokatolike, in so se morda bali zgubiti kacega naročnika zaradi starokatolikov. Največ je vedla povedati o starokatoliki „Deutsche Zeitung“, drugi listi so pa prinesli le posnetek dolgega poročila, ktero jim je bilo poslalo sinodno svetovništvo. Veliko so se trudili starokatoliki in nemško-katoliki iz Dolenje-Avstrijskega in nemško-českega, a vdeležba je bila le majhna. To nam priča, da starokatoličanstvo na Avstrijskem nima vgodnih tal, vlada toraj previdno in modro ravná, ako se ne zmeni za take ljudi, ki delajo v verskih in političnih stvarih le za-se, da bi svet kaj o njih zvedel. Starokatolikov se je pruska država hotla poslužiti, da je nagajala katolikom, a sedaj kam z njimi; v Avstriji pa vlada od nekdaj ni marala za te ljudi, toliko manj bode sedaj, ko so se odločne vstopili na „nemško“ stališče.

Vnanje države.

Za bodoče postopanje na Balkanu priredila si bo Rusija pred vsem *Bolgarijo*, ktere ne bo več iz oči spustila. Za to pa pred vsem želi, da bi tako regnetje, kakor tudi sobranje popolnoma opustili vsakojaki upor proti Rusiji. Bolgarska armada, ki je v poslednjem času že popolnoma neodvisna postala, morala bo zopet pod rusko vodstvo. Ruski častniki bodo zavzemali vsa poveljniška mesta, bolgarski bodo pa zopet lahko v Rusiji služili, če jim bo drago, ali pa doma za poročnike in nadporočnike. Kakor vojska, tako se bo morala presukati tudi zunanja politika, ktera bo morala od slej na dalje le to želeči (!), kar bo Rusiji všeč. Za to bo pa Rusija tudi gledala, da se bo kolikor toliko Bolgarom vljudno skazala; če bodo lepo vbogali, kakor se to spodobi, bode še celo v zjedinenje Bolgarije z Istočno Rumelijo dovolila. Če bodo Bolgari mirni, kar jim izvestno cela Evropa iz srca želi, se jim tudi ne bo bati, da bi jim Rusija kozakov v deželo poslala. Vso svojo pozornost obračala bo pa bodoči izvolitvi novega kneza, zaradi ktere se bo tudi z drugimi velesilami v razgovor podala. A težko bode Bolgarom vsem ruskim zahtevam zadostiti. Že Rusiji ni nič po volji, da so v Kistendiljski okolici nekaj upornikov zaprli. Če je to res, se dotični pač lahko veselé, kajti kmalo bodo prosti. Kako dolgo da se bo ob takih okoliščinah sedanje regentstvo na krmilu obdržalo, se z matematično natančnostjo ne dá določiti, pač pa lahko tako-le na priliko rečemo, da na mesece se starost njih vladanja ne bode štela. Regentje ne vprašajo dosti po Rusiji, ta bo pa rekla: „Ne morem Vas rabiti; po Vaših glavah roji še Battenbergova politika in ta se z mojo ne vjema. Za to bo pa najbolje, da se umaknete drugim, meni povoljnim možem!“ Ta prevrat nikakor ne bo dolgo izostal; začetek je Rusija že s tem storila, da je tje doli poslala zopet Kaulbarsa, če prav sedaj v drugi službi, kakor je nekdaj že bil. Kljub temu bo pa le on, ki bo od zgoraj doli vodil bolgarsko politiko. — Sobranje se je konečno po dolgi debati vendar-le odločilo za addresso ruskemu caru, ktera se sledeče glasi: „Prepričani smo, da je to, kar se je v poslednjem času na Bolgarskem zgodilo, slabe razmere med Vašim Veličanstvom in Bolgarijo popolnoma odpravilo, in da bo Vaše Veličanstvo Bolgarijo, bolgarski narod in njegovo prizadevanje sprejelo pod Najvišje pokroviteljstvo, na korist bolgarskega naroda, njegove prostosti in samostalnosti.“ Dalje je sobranje potrdilo postavbo za obležni stan. Dva častnika in sicer bivši vojni minister Nikiforov in pa načelnik topništva Panov izstopila sta prostovoljno iz vojske, ker so ju sumničili, da sta pospeševala zaroto proti knezu. Istočno-rumelijski polki odšli so v svojo domovino. Pred kneževu palačo klicali so navdušeno „urá“. S tem, da je sedanja vlada istočno-rumelijske polke domú poslala, je dokazala svoje prepričanje, da se več ne boji neredov.

Črnagora se oborožuje. Dne 13. t. m. priplul je v Kotorsko luko nemšk parnik iz Hamburga poln samega orožja in streliva za Črnogoro.

mislili, da bodo pomilosteni vrnili se v domovino in tu opravljali svoja opravila. „Gospod, odgovarjal je mlad lazarist polkovniku, posvetili smo svoje življenje za obdelovanje človeškega srca, a ne za zemeljsko grudo.“ V teh besedah je bilo izraženo, kar želi njih srce, radi bi bili delovali med paganskimi Buriati. A o tem vlada ni hotla nič vedeti in lakota jih je prisilila obdelovati polje. Nekteri bolj praktični so vzeli od vlade v zakup nekaj zemlje, začeli so jo prekopavati, kajti pluga, brane in vprežne živine niso imeli. Vsejali so reži in sibirské pšenice in so še zadosti dobro letino imeli, drugo leto so skusili to zopet drugi, a mnogo jih je bilo preslabih za tako delo, posebno pa starejših; a vsi so imeli kmalo vrtec, v katerem so vsaj nekaj zelenjave pridelali.

Žitna cena je bila v Sibiriji precej po novini zmerna, a pozneje, vzlasti k setvi, je bila neizrečeno draga. Pregnani duhovni so volili iz sebe gospodarski odsek, ki je nakupoval o pravem času žito in ga prodajal po kupni ceni.

Kdor je imel kaj denarja, ga je posodil v skupno blagajnico in vsakdo, kdor je k društvu pristopil, je plačal na mesec 18 kopejk v blagajnico.

Duhovnik, ki je nekaj zastopil kmetijstva, je bil načelnik, drugi njegov pomočnik, tretji je bil blagajnik in četrti je račune pregledoval. Prva dva, ki sta imela veliko opraviti, dobila sta za svoj trud prosto stanovanje, kurjavo in na mesec 3 rublje. Druga dva sta opravljala svoj posel brezplačno.

Napravili so prodajalnico, v kateri je bilo dobiti vsega, česar so duhovniki potrebovali pri svoji revščini. Kdor je imel denar, je plačal gotovo, kdor ga ni imel, je dobil na upanje do tistega, ob katerem se je na mesec plačevalo. S tem je bilo mnogim vstreženo, kajti večkrat se je zgodilo, da so uradniki po tri mesece denar pridrževali.

Pomagati si kolikor moči, začeli so z prvotnimi prebivalci barantati po zameni, kupljeno žito so tačas nekoliko dražje zaračunili. Vsake tri mesece so imeli občni zbor, pri katerem so se posvetovali, kako braniti se revščini. Povsod je bil red izgleden in kdor ni poznal duha krščanske ljubezni, lahko bi ga bil spoznal v tem oddaljenem kotu svetá, ker so vsi duhovniki, ki se poprej niso poznali, bili eno srce in ena duša, kakor se to piše o prvih krščanskih občinah.

Tako so se zavarovali zoper največo silo — računili so namreč na to, da jim vlada vsaki mesec plača po navadi. A na to se niso mogli zanašati. Neprestano so jim uradniki na ušesa trobili, duhovniki se ne morejo zanašati na „prerejenje“; vsaki čas se lahko to odtegne. Šlo je tudi zato, da se tudi za tak slučaj preskrbé. Posamezni so že precej pridelovali na njivah. Sklenili so toraj skupno vzeti v najem veliko zemljišče in žita po več pridelovati. Kdor je imel denarja, je plačeval za-se in za soproto. Dobro so jo zadeli, kljub temu, da je ob Bajkalskem jezeru poletu rada suša in so zaradi tega slabe letine.

Vsakdanji kruh bi bil toraj zavarovan. Sedaj je šlo na to, zmagati sovražnika, ki isto tako razjeda človeško življenje, kakor lakota in ta sovražnik je žalost in otožnost. Kdo mora vendar hudovati se nad ubogimi pregnanci, ako so daleč od doma in od svojih občin otožni bili in so jih žalostne misli obhajale v tem oddaljenem kotu sveta, v tem megljenem in nezdravem vzduhu. Strašno je moralo biti v teh sedmih mesecih dolge zime, ko ni bilo dela ne na vrtu niti na polju.

V imenu cesarja je otvoril **nemški državni zbor** državni tajnik Bötticher. Rek je, državni zbor se je sklical, da se podaljša broderska in kupčijska pogodba med španjsko in nemško državo; ta pogodba neha 30. junija 1887. Vdeležcem je veliko na tem, da kmalo zvedó, kako je s to stvarjó, se bode li pogodba podaljšala ali ne.

Pruski vladni listi bi se radi šalili nad katoliškim zborom v Vratislavu, posebno jim pa to ni všeč, da so Windhorstu skazovali toliko čast; zato bi radi vso veljavo takih zborov v nič djali; a protestantje dobro poznajo pomen takih shodov. „N. Westf. Volkszeitung“ piše o tem: Mi mislimo, da bi vladni listi pravo pogodili, ko bi važnost katoliškega zborovanja in katolikov med seboj ne prezirali tako meni nič, tebi nič; mi smo imeli priliko opazovati, da se katoliki vsih stanov popolnoma zlagajo z duhovščino... Preziranje katolikov je toraj gotovo neumestno, vzlasti, ker to vladnim listom ne gré iz sreca. Mnogo boljše bi bilo, ko bi se evangelijski (protestantje) vzgledovali nad edinostjo katolikov.

Na Prusko-poljskem je bil prvi Bismarkov naskok mnogo silneje videti, kakor je pa sedaj izvršitev. Bismark je ravno enkrat zopet (in to ne v prvič) brez krčmarja računil. On ni pomislil, koliko da bo vsak tak grunt veljal, če ga bodo hotli po nemškem vzoru prirediti, in to bodo morali, kajti vsak narod ima svoje navade, katerih se posebno kmet drži. Ker Bismark toraj ni premislil stroškov, ki jih bo treba, preden se poljsko gospodarstvo sprevrže v nemško, je računil, da mu bode za te naselbine izdani denar vendar vsaj po 3% nesel. Mož se je vrezal, hudo vrezal! Kakor je sedaj račun pokazal, se mu bo za preganjanje Poljakov določeni denar komaj po 1½% obrestoval. Poleg tega pa še ne bo imel zaželjenega vspeha, ker se kmetje jako poredkem oglašajo za naseljevanje na Poljski zemlji. Nekaj za to, ker jim manjka potrebnega kapitala, da bi si mogli potrebnega orodja omisliti in pa da bi za leto dni preskrbljeni bili z živežem, preden bi na novem zemljišču kaj pridelali. Največ je pa še razgled na pičlo obrestovanje kriv, da se naseljevanje Nemcev na Prusko-poljskem tako po polzevo dalje pomika.

Zanimive zdé se nam sledeče črtice o novem **francoskem poslancu Herbetu** na nemškem dvoru. Pravijo, da je jako dobrega sreca in dobro izgojen. V poslednjem času služboval je v ministerstvu zunanjih zadev, ter je poglavitne diplomatične zadeve sam reševal. Vsed tega tudi prav dobro pozná bolgarsko vprašanje in najbolje vé, kako vsaka država o njem misli. Jules Herbet je silno nadarjen diplomat, pri vsem tem pa previden, ne da bi bil pri tem tudi počasen. Odlikuje se tudi po svoji bistroumnosti, po veliki potrepljivosti in vstrajnosti. Vljuden je pa že tako, kakor rojen Francoz. Prevzet in ošaben ni prav nič, če tudi je silno učen. Freycinet ga je na vso moč doma potreboval, ter se je prav teško odločil, da ga je v Berlin poslal; toda kaj je hotel, ker si zaradi razmer ni mogel drugače pomagati. To je pa ravno skoraj da nekaj dokaz, da se v Parizu nadjajo po Evropi prav resnih dogodov. Kakor „Figaro“ piše, je Freycinet dolgo premišljeval, kam naj bi se obrnil za diplomatsko zvezo ali v London ali v Petrograd, pa menda mu ni nikamor kazalo, če si ni hotel škodovati ali pa še celó boja na glavo nakopati. Ker pa Francoska tudi ne more sama ostati, če neče s časoma škodo imeti, poskusiti je hotel svojo srečo pri Nemcih in Herbetu je moral v Berlin. Freycinet želi z Nemci mir in Herbetu je šel tje kaj z nalogo, za njegovo ustanovitev skrbeti. Preden pa je odšel, vprašal je Freycinet Bismarka, če mu je Herbetu všeč. Bismark je rekel, da naj le pride in ta je odšel. Po svojem mišljenju je Herbetu republikanec. Kaj bo dosegel, pokazalo se bode v bodočnosti.

Francoska republika je poslala novega zastopnika na nemški cesarski dvor v Berlin. Ime mu je Herbetu in pravijo, da je pristaš Nemcem

prijazne francoske politike. Vlada mu je ob enem naročila, da naj v Berlinu dotičnim gospodom le kar brez ovinkov pové, da Francozje ne želé Nemcem hudega (dokler jim ne pridejo v pest) in da če prav bi se Nemčija danes ali jutri z Rusi spopadla, ji Francozi ne bodo nagajali. Francozje ravno sedaj bolje kot prej-kedaj potrebujejo mirú in ga ne bodo na noben način in z nobenimi pogoji kalili. Le tedaj bi ne mogli mirni ostati, če bi jim Avstrija ali Nemčija v srednjem morji napotje delala. Mo-goče! Bolj verjetno je pa to, da so Francozje kar h krati tako miroljubni postali, ker se jim je štrina v Anamu in Tonkinu jela silno mešati in jim v resnici drugega ne kaže, kakor ali vsaj polovico svoje vojne tje kaj vtakniti, ktera bo ondašnje roparje brz-dala, ali pa vse skupaj popustiti, kakor je in — iti. Poslednje si bodo menda premislili, za to si pa želé v Evropi mirú, da jim bo možno dobro postaviti se v Aziji.

Izvirni dopisi.

Iz Krškega, 15. septembra. Tukaj pošljem nekoliko vrstic, sicer nič posebno veselih; kajti navadno iz Krškega dohajajo le bolj vesele novice od zabav in drugih znamenitih naprav, kar je večkrat — memogredé rečeno — tudi malo pretirano. Tako n. pr. so mnogokrat izražene želje le tega ali drugega, nikakor pa to niso želje vse okolice. Ne davno sem bral v „Slovenca“ dopis iz Krškega, da je bilo dne 2. t. m. poklicanih 800 (beri osemsto) posestnikov v Krško, da bi se z vojaškimi častniki za prostore pogodili, in da kmetje niso hotli dovoliti prostorov. Hm — po mojih mislih ima komaj tretjina teh 800 kmetov posestva na prostorih, ktere bi topničarji za vojaške vaje potrebovali, in veliko kmetov se je pogodilo ter pogodbo podpisalo. Niso pa bili dne 2. t. m. tudi ne ti klicani, ampak klicanih je bilo skozi 14 dni en dan nekoliko, drugi dan zopet le nekoliko; lahko toraj, da je dne 2. t. m. dopisnik toliko kmetov videl.

Moj namen pa je danes poročati ne veselo dogodbo, ktera se je pred kratkem v vasi Jelše (dobro uro hodá od Krškega) Cerkljanske župnije prigodila. Ni davno, kar je umrl župan gori omenjene županije g. Ferenšak. Tu pri nas je posebno grda navada, da živino, prešiče in perutnino kar prosto po njivah pasejo, ter delajo grozno škodo drug drugemu. Kaka dva sežnja od pota ali ceste je tu pa tam kar vse popaseno, tako, da je že grdo videti, ko bi škode nič ne bilo. Kajzarji so si kar napravljali veliko živine, ter popasovali kmetom polje. Novo izvoljeni župan je dal precej oklicati, da se po njivah pasti ne sme, kdor bo zasačen, bo kaznovan. To je bila za razvajene, kaj pak da, grozna huda zapoved. Posestniki so začeli bolj paziti na svoje njive. Nekega dne gre posestnik Matija Urbanč iz vasi Jelše na svoje njive pogledat, ter najde na sredi njive sosedovega 20 let starega fanta spati, par volov pak se po njivi pasti. Matija Urbanč vole žene domu, a ne v svoj ampak v sosedov hlev, in sosedu naznani, da je vole najdel na njivi in da fant še tam spi. Ta poštene kmet še volov v svoj hlev ni zaprl, da bi bil odškodnino tirjal, in vendar čujte, kaj se zgodi. Ko fant domú pride, privzame še brata in gresta precej nad sosedu. Matija se je moral v hišo zapreti, drugače gorjé mu; še tako je letelo kamenje v hišo, da bi mu jo bili kmalo razbili, in vrh tega mu še žugata, da ne bo dolgo hodil po zemlji.

Dne 26. avgusta je šel Matija Urbanč v vinograd iskati si jesiha; hudobneža sta vedla, da se bode moral v mraku domú vračati. Šla sta ga čakati ter sta si obraze našemila. Ko Matija, nič hudega slutéč, memo pride, kar nađenj planeta s kolmi, ter ga na tla pobijeta, misleča, da je že mrtev; da bi pa bila bolj gotova, prerežeta mu še z nožem vrat, ga na trebuh položita in še celó glavo podložita, da bi mu kri bolj gotovo otekla in tako ga zapustita divjaka. A dež je začel rositi in ubogega reveža močiti, pa ravno to ga je zdrnilo iz smrtne spanja, da vstane in celó domú pride. Misli si strah žene in otrok, ko pridejo odpirat in očeta tako razmesarjenega zagledajo. Sodnija je precej drugi dan hudobneža zaprla, ki hudodelstvo sicer tajita, gotovo pa ga vtajiti ne bota mogla. Ubogi mož je sicer še živ, ali teško da bi pri življenju ostal. Zaslužijo mar taki hudobneži kaj drugega kot vislice?

Domače novice.

(Slovenski državni poslanci in v Ljubljani bivajoči deželni poslanci) so imeli včeraj 16. t. m., v čitalnični dvorani shod, pri katerem so razpravljali splošni politični položaj in težnje slovenskega naroda, ter se je med njimi pokazalo popolno soglasje gledé postopanja slovenskih poslancev v državnem zboru.

(Spremenjenje Kristusovo na gori Tabor), tretjo sliko v Šent Jakobski cerkvi, dovršil je gosp. Jurij Šubič, kakor „Slov. Narod“ sporoča, minoli teden. Slika nam predočuje znamenito epizodo iz Vzveličarjevega življenja, kakor nam jo popisuje evangelist Matevž v XVII. poglavji od 1. do 13. vrste. Na sredini lepo razvrščene skupine stoji Kristus v božjem svojem veličanstvu. Obraz mu je v zmislu blagovestja svetel kakor solnce in oblačilo njegovo belo kakor sneg. Okrog oblička se mu valijo bujni, po ramah razsuti kodri. Roki ima razprostrti kvišku in odprti, kakor bi prepeval slavo očetu svojemu. Njemu na desno in levo, v svetlih oblakih sta Mojzes in Elija. Kaj genijalna je Mojzesova glava z dolgo valovito brado po vzgledu znanega Mojzesovega kipa od Mihel-Angela. Odrešeniku ob vzhodni so razvrščeni njegovi trije ljubljenci: Peter, Jakob in Janez. Poslednji zakriva si oči pred nebeškim bliščem z levo, nad čelo povzdigneno roko, dočim se Peter takorekoč prešinjen od prebujne luči božje obrača z glavo k tlam, Jakop pa, klečeč Kristu na desno v ospredji zre ves zamaknen poveličanemu sinu božjemu v bliščeče obličje. Intenzivni žar izhajajoč od Kristusa, razlit je po vsej skupini. Utis vse slike je jako harmoničen, vzviševalen, ter se jej pozna na prvi pogled, da jo je proizvel umetnik, več v nabožnem slikarstvu. Zdej izdeluje g. Jurij Šubič poslednjo sliko: „Kristus pokliče Jakopa med apostole“. Ta prizor se vrši na obrežji Genezaretskega jezera, kamor je prišel božji oznanjevalec ljubezni iskat si učencev.

(Program izleta pisateljskega društva) v nedeljo 19. septembra v Kranji. Odhod iz Ljubljane z gorenjskim vlakom ob ½12. uri dopoldne. Skupni obed v čitalniški restavraciji v Kranji ob 1. uri. Po obedu skupna pevska vaja za Jenkovo pesem: „Molitev“. Ob ¼4. uri odhod na pokopališče, kjer se vrši slavnost ob 4. uri pri Preširnovem grobu. Po odpeti pesmi: „Molitev“ slavnostni govor gosp. dr. Požara. Potem položi gospodičina M. V. s primer-nimi besedami lavorjev venec na grob. Pesem: „Naprej“ in vrnitev v čitalnico, kjer bode prosta zabava. Kdor se želi vdeležiti skupnega obeda (po 50 kr. za osebo) oglašá se naj v čitalnici Ljubljanski ali v čitalnici v Kranji najdalje do sobote zvečer.

Odbor pisateljskega društva.

(Gospode pevce) iz Ljubljane, Kamnika, Loke, Bleda, Gorij in drugod še enkrat vabimo, da naj blagovolé pomagati pri petji na Preširnovem grobu v Kranji. Zapela se bode Jenkova „Molitev“. Skupna pevska vaja bode ob 2. uri v čitalnici v Kranji. Preširen in Jenko navdihnili sta naše skladatelje k naj-krasnejšim skladbam; naj jima doni hvala iz ust mnogobrojnih slovenskih pevcev.

Odbor pisateljskega društva.

(Gosp. Andreja Praprotnika), tukajšnjega ravnatelja I. mestne deške šole, imenovalo je „Celjsko učiteljsko društvo“ za svojega častnega člana, ter mu je deputacija imenovanega društva izročila včeraj dotično diplomu.

(Gojenci „Glasbene Matice“) ki so že v pretečenem šolskem letu vdeleževali se nauka, pa se do sedaj za sprejem v novem šolskem letu še niso oglašili, se pozivljajo, da se zadnji čas vpišejo v nedeljo dopoldne med 11. in 12. uro v starem šolskem poslopji — Špitalske ulice, — sicer se bodo smatrali izstopivšim, ker se je za vsprejem prijavilo nad 60 novih gojencev. Odbor.

(Pred porotno sodnijo) stal je predvčeraj Ljubljanski baraba Ferdinand Turk zatožen hudodelstva ropa. Slaba izgoja, mržnja do dela in igra privedle so mladega človeka na pot, kjer vtegne še „visoko“ prinesti. Binkoštno nedeljo igral je s tremi tovariši na Golovci in je enemu izmed njih, ki je bil največ na dobičku, denar pobral, enkrat 60 drugič pa 40 kr. Čez nekaj časa je ta, ki se za Erjavca piše, že zopet največ dobil in je nehal igrati. Da bi mu Turk zopet ne pobral „v prahu prislužene“ denarja, je stekel. Turk pa za njim. Nesreča, da je Erjavce spodtaknivil se padel, dala ga je Turku

Skrajna potreba je bila, da so odpravljali otožnost, ki razjeda dušno in telesno zdravje. Najpred so napravili hišo za zborovanje, kamor so se shajali duhovni, ki so po dve miljii raztreseni bili, vzlasti v nedeljo in praznik večer in v dolgih zimskih večerih. Brali so tam katoliške novine, prebirali nove knjige, razpravljali učenostna vprašanja. Nekteri so igrali šah itd. Konečno so kupili na občne stroške dvojne gosli, ter so se tako kratkočasili.

Od kraja je bilo prav slabo postreženo bolnikom; nezdravo obnebe, trudapolna dela in druge težave so marsiktere položile na bolniško posteljo. Odkod tukaj vzeti postrežbo in boljšo hrano? A tudi tukaj je pomagala krščanska ljubezen. Osnovali so bolniško blagajnico, postavili strežaja in nabrali malo lekarno. Dobrovoljni doneski so pomagali bolniški blagajnici. Pozneje je tudi vlada dala nekaj koristnih zdravil in katoliški župnik v Irkutsku, ki ima tako veliko župnijo, kakor je vsa Evropa, je dal električen stroj.

(Dalje prih.)

v roke, ki mu je takoj na prsi pokleknil in ga je daviti začel, žugaje mu, da ga ubije, če mu ne dá takoj denarja. Erjavce je tiščal v roki 80 kr. in te mu je Turk posili vzeti. Ali ni to rop v pravem pomenu besede? Tat, ki so ga svoje dni obesili, je s tem začel, da je najprvo šivanko ukradel. Porotniki so vprašanje na rop stavljeno zanikali s 7 proti 5 vprašanji, ter so potrdili vprašanje na prestopke tatvine z 8 proti 4 glasovi. Na podlagi tega spoznanja obsodila je sodnija Turka na 6 tednov zapor.

(Somenj v Kranji) na dan sv. Matevža je ondašnje c. k. okrajno glavarstvo iz zdravstvenih ozirov prepovedalo.

Razne reči.

— „Schulverein“ für Deutsche. Poslanec Schönerer je osnoval to šolsko društvo zoper „deutscher Schulverein“, kteremu očita židovske namene. V seji 27. avgusta je načelnik Richter naznanil, da je privoljena okrajna skupina „Celovec“. V zadnji seji je prišlo zopet 13 prošelj, naj se dovoli osnovati podružnice. Snuje se sedaj skrajnih skupin 68. — Krajnih skupin, kolikor je sedaj znanih, je največ po Avstrijskem, Štajarskem, Koroškem in eden tudi na Tirolskem.

— Morilec iz blaznosti je najbolj žalostna prikazen v človeškem življenju, kar si jih le misliti zamoremo. Taka prikazen pokazala se je dne 9. t. m. na Furlanskem v vasi Visco. Mlad kmetič Peter Deluisa, ki je že več časa po malem blaznil, delal je omenjenega dne za dninarja na vrtu zakonskih Delmestri. Proti poludnevu se poda Deluisa iz vrta v kuhinjo, kjer je žena Delmestrijeva kosilo pripravljala, vzame sekuro in ženo pobije. Na to gre na vrt, kjer ubije brez posebnega šundra tudi njegova moža. Na to se poda morilec k župniku, kjer pové, da je ravnokar dva ubil, ktera naj gre župnik v sveto olje devat. Župnik si je mislil, da se možu meša in se ni zmenil za njegove besede, temveč mu je rekel, da ker bo že skoraj poludne, naj gre le kositi. Blazni Deluisa se poslovi in odide. Šel je k krojaču Urizzi, kjer je vzel knjigo v roko in bral, kar zapoje mrtvaški zvon. Krojač Deluisa vpraša, če morda ni umrl stari Pumpinella, na kar morilec odgovori da ne, temveč „da se je nekdo drug v peklo peljal“. Ko ga krojač na to poziva, da bi molila za njegovo dušo, je Deluisa pobegnil. Zvonilo je namreč umorjenima dvema Delmestri. Na to je prišla tjakaj komisija iz Cervinjana, s komisijo pa patrula, obstoječa iz orožnikov, finančarjev in z vilami oboroženih kmetov, ki so šli Deluisa lovit. Kmalu so ga dobili. Orožniki so ga odpeljali k c. k. okrajni sodniji v Cervinjan, odkoder ga bodo v kako blaznico poslali, kajti noreca ne morejo soditi, niti obsoditi.

Telegrami.

Gradec, 16. sept. Cesarski namestnik baron Kubeck, deželni glavar grof Wurmbbrand, župan dr. Portugall in vojnega kora zapovednik baron Kuhn peljali so se v Leoben cesarja pozdravljati. Koroški deželni predsednik pozdravil ga je v Brižah, zastopniki glavnega mesta in dežele pa v Glandorfu.

Trst, 16. sept. Od včeraj pa do danes opoludne zbolelo je tukaj 8 ljudi za kolero, umrla sta pa 2.

Budapešt, 16. sept. Od včeraj do danes opoludne je po uradni objavi za kolero 8 oseb zbolelo, umrle so pa 4. Danes je hladno in deževno.

Bukarešt, 17. sept. V Rimnikseratu vstrelil je Stojca Aleksandresco na ministerskega predsednika Bratiana na cesti z revolverjem, ko je Bratianu prišel iz ministerskega sveta. Zadel ga ni, pač pa je ranil poslanca Robesca, ki je Bratiana z drugimi vred spremljal. Morilca so prijeli. Če ima kaj tovarišev, se ne vé!

Sofija, 17. sept. Sobranjska komisija sprejela je z aklamacijo adresni odgovor, v katerem smatra prekue z dne 21. avgusta za hudodelstvo ter zahteva izgledno kazen za provzročitelje, ob enem občuduje pa patrijotizem bolgarskega kneza, ki se je kroni odpovedal, le da bi deželi zavaroval neodvisnost in jo zopet privedel do dobrega sporazumljenja z Rusijo. Konečno pozivlja Bolgare sedanjo vlado podpirati, da bo dežela srečno prestala krizo, v katero je zagazila.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Poslano.

Sl. vredništvo „Slovenca“!

Poslal sem o pravem času sl. vredništvu „Slov. Nar.“ uradno potrjen prepis, več lastnoročnih izjav o mojem in g. P. Pogačnikovem dopisu. Nadejal sem se, da saj to bo „Slov. Narodu“ zadostovalo, ter bo objavil v svojem listu. Čakal sem in čakal, da, čakal že predolgo, a — zaman. „Slov. Narod“ ima prostore le za laži, za preklic, za resnico ne, naj se mu dokaže, kakor hoče.

Zato lepo prosim, objavite poslana Vam pričevanja, da svet vidi, sem Vam li poročal respico ali laž.

Kamnik, 15. sept. 1886.

Z vsem spoštovanjem
Janez Murnik.

Gospodu Petru Pogačniku, učitelju v Tujnicah.

V dokaz, da zaradi Vašega poslanega v štev. 187 „Slov. Narodu“ in tem sledečega „Poslanega“ istega dne s štirimi podpisi, še nisem lažnik, dokažejo naj sledeče izjave lastnoročno od prič samih potrjene.

To pa je za vsaki slučaj moj zadnji odgovor.
Janez Murnik.

Da je pri meni podpisanemu g. učitelju Peter Pogačnik za volitev dr. Samčeve stranke v dan pred volitvijo resnično zelo agitiral, z lastnoročnim podpisom spričujem.

V Tujnicah, dne 22. avgusta 1886.

Matevž Slanovc,
komatar.

Pričujem, da je pri meni podpisanemu g. učitelju Peter Pogačnik v dan pred volitvijo za dr. Samčovo stranko agitiral.

V Tujnicah, dne 22. avgusta 1886.

Andrej Zabavnik Ivan Stele,
podpisal in priča Kralj. priča.

Pričujem, da je g. učitelju Peter Pogačnik moj podpis v svojem poslanem „Slov. Narodu“ štev. 187 brez mojega privoljenja dobil.

V Tujnicah, dne 22. avgusta 1886.

Jakob Goltez. Anton Gerkman,
Kralj podpisal in priča. priča.

Podpisana pričujeva, da je nama Matevž Krumpeštar, Košiča, na dan volitve pravil, s kakim izgovorom je prišel g. učitelju Peter Pogačnik v dan pred volitvijo k njemu in da je pri njem res agitiral in nagovarjal za volitev dr. Samčeve stranke. Da so bile šolske zadeve le zgovor, je jasno, ker je g. učitelju predsednik krajnega šolskega sveta že pred povedal, da je prejel dotični denar od kamniške občine, toraj ni bilo treba učitelju priganjati k plačilu.

V Tujnicah, dne 22. avgusta 1886.

Anton Gerkman. — Janez Gerkman.

Da se je Miha Sedušak proti meni izustil, da mu je žal, da je volil dr. Samčeve može, in v tem poslušal prigovarjanje g. učitelja Petra Pogačnika, ki ga je s stroški za žalski turn plašil, res potrdim s svojim podpisom.

V Tujnicah, dne 22. avgusta 1886.

Matevž Slanovc.

Umrli so:

15. sept. Fran Kupic, kajzarjev sin, 5½ leta, Illova št. 13, davica. — Ivana Vodnik, hišnega posestnika hči, 10 let, Dunajska cesta št. 38, vnetica trebušne kožice.

16. sept. Jakob Mehle, posestnik, 64 let, Gruberjeve ulice št. 4, otrpnjenje možgan.

Tuji.

15. septembra.

Pri **Matiču**: Oskar Treumann, potovalec, z Bamberg. — Jožefina Gestrin, zasebnica, iz Novega mesta. — J. Pujman, trgovec, iz Kamnika. — Ana Müllich, zasebnica, iz Kamnika. — Grof Karol Coudenhove, pravnik, iz Ljubljane. — C. Tagliapietra, nadzornik asekurance, z družino, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Hermann Diamant, potovalec, z Dunaja. — Jožef Kraine, potovalec, iz Pečuha. — Karol Schneider, potovalec, iz Grada. — Angelo Cavalieri, trgovec, iz Ferare. — Dom. Comuzzi, trgovec, s sinom, iz Trsta. — Karol Visin, posestnica, s hčerjo, iz Trsta. — G. Florič, dijak, iz Trsta. — Louisa Blasich, zasebnica, z družino, iz Gorice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Weber, trgovec z sadjem, iz Švice. — Baron, trgovec z sadjem, iz Grada. — Franc Šimenc, vodja vlaka, iz Celovca.

Pri **Virantu**: Reza pl. Redange, gozdarjeva vdova, z družino, iz Unca. — T. Mlekuz, posestnik, iz Starega trga. — Franc Šušar, posestnik, iz Senožet. — Jožef Perhavec, posestnik, iz Sinadole. — Salomon Schotten, potovalec, iz Ljubna. — Buschko, gozdar, s hčerjo, iz Snežnika. — Julergar, župnik, iz Št. Jurja. — Fr. Kregar, kaplan, iz Št. Vida.

Pri **Južnem kolodvoru**: Anton Duffé, ključar, iz Prage. — Mih. Lewitzki, c. k. stotnik, iz Celovca. — Dr. Ig. Mally, c. k. okrajni zdravnik, iz Kranja. — Betti Marolt, zasebnica, iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	741.60	+14.4	sl. sev.	oblačno	
16. 2. u. pop.	740.68	+20.8	sl. vzh.	oblačno	2.50
9. u. zveč.	743.84	+13.0	sl. zap.	oblačno	dež

Dopoludne nekoliko oblačno, popoldne dež in hladno. Srednja temperatura 16.1° C., za 2.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

16. septembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	84 gl. 75 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	118 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 85 „
Akcije avstr.-ogerske banke	262 „ — „
Kreditne akcije	278 „ 50 „
London	126 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 97 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 65 „

V čast presv. Trojici.

Sveta maša, zložil in založil ter posvetil blgrd. gosp. Antonu Foersterju skladatelj Ignacij Hladnik.

Na prodaj v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani po 60 kr. (5)

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča naslednje novo izišle knjige:

Putschögel, Predigten auf alle Sonn- und Festtage des Kirchenjahres, I. Jahrgang	1 gld. 80 kr.
Brynich-Fuchs, Katechetische Predigten, I. Band	2 „ 23 „
Schmid, Grundlinien der Patrologie, II. Auflage	— „ 99 „
Mark, Exhorten, zunächst für die studierende Jugend, auf die Sonn- und Festtage des Schuljahres, I. Band	1 „ 80 „
Prvi zvezek obsega za cerkvene praznike pripravne dogmatične, moralne in liturgične obravnave, isto tudi drugi in tretji zvezek. V četrtem zvezku bodo pa razne apologetične razprave. Da bo knjiga bolj priročna, pridjala se bota dva kazala; prvi obsegal bo govore za nedelje in praznike, drugi osnovo v abecednem redu.	
Frings, Predigten über die fünfzehn Geheimnisse des hl. Rosenkranzes	1 „ 39 „
Manna puerorum in sortem domini vocatorum, v usaju, z rudečo obrezo	2 „ 15 „

Ob enem se priporočamo za naročila na koledarje za l. 1887, katerih je že mnogo izišlo.

Naročila na časopise in dela, ki v več posameznih zvezkih izhajajo, se točno izvršujejo.

Najhitrejšo oskrbljujemo slovstvene reči iz raznih strok in vseh jezikov. (4)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.